



Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
*Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit*

Nieuwe wetgeving voor waterdieren: “Diergezondheidsverordening”

Cristina Ruiz Espinosa - Senior specialist Aquacultuur
NVWA- Team Levende Vee- Afdeling Ontwikkeling & Ondersteuning
c.ruizespinosa@nvwa.nl



Verordening (EU) 2016/429

- Introductie
- Eisen voor aquacultuurinrichtingen
- Eisen verplaatsing binnen de EU

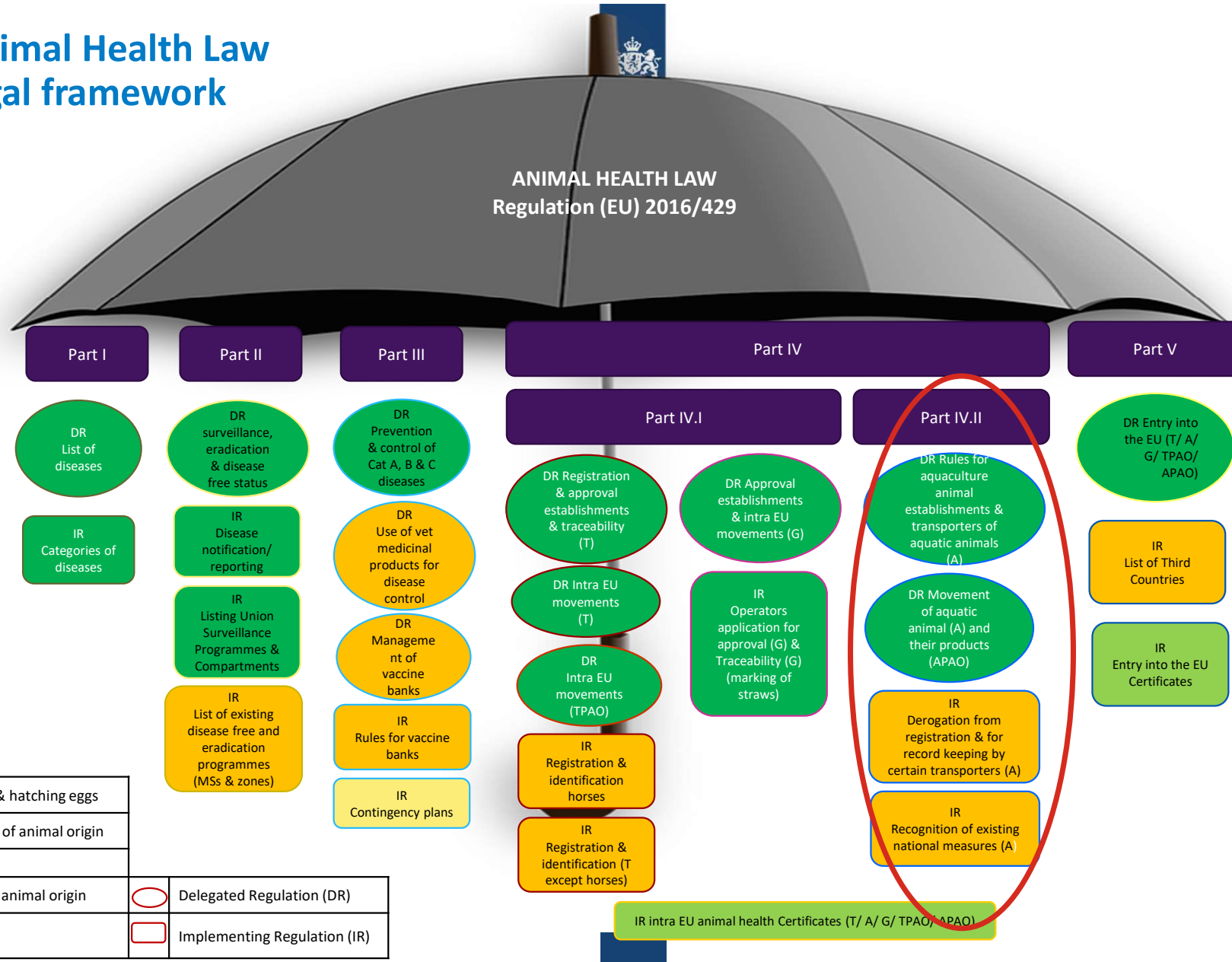


Diergezondheidsverordening (Animal Health Regulation)

- Geldig vanaf 21 april 2021
- Geldt voor alle diersoorten inclusief wild
- Groepeert de huidige regels inzake diergezondheid (verspreid over ongeveer 50 richtlijnen en verordeningen) in één enkel wetgevingsbesluit
- Verantwoordelijkheden voor de diergezondheid
- Meldingsplicht
- Bewaking- en Monitoringsverplichtingen
- Registratie en Erkenning
- Documentatie en registratie
- Traceerbaarheid
- Verplaatsing van dieren



Animal Health Law legal framework





Gedelegeerde- en Uitvoeringsverordeningen

De verdere uitvoering van de AHR wordt vormgegeven in zogenaamde Uitvoerings- en gedelegeerdeverordeningen

- > **Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/691** wat betreft regels voor aquacultuurinrichtingen en vervoerders van waterdieren
- > **Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/990** wat betreft de diergezondheids- en certificeringsvoorschriften voor verplaatsingen binnen de Unie van waterdieren en producten van dierlijke oorsprong van waterdieren



verantwoordelijk en kennis van exploitanten

Exploitanten zijn verantwoordelijk voor:

- de gezondheid van de gehouden dieren;
- het zorgvuldig en verantwoord gebruik van diergeneesmiddelen, onverminderd de rol en verantwoordelijkheid van dierenartsen;
- het zoveel mogelijk beperken van het risico op verspreiding van de ziekten;
- goede dierhouderij;
- Het nemen van biobeveiligingsmaatregelen.

Exploitanten en personen die zich beroepsmatig met dieren bezighouden beschikken over voldoende kennis van:

- dierziekten (met inbegrip van zoönoses);
- beginselen van biobeveiliging;
- de interactie tussen diergezondheid, dierenwelzijn en gezondheid van de mens;
- goede dierhouderijpraktijk voor de dieren onder hun hoede;
- behandelingsresistentie, waaronder antimicrobiële resistentie, en de gevolgen daarvan.



Eisen voor inrichtingen

[Gedelegeerde Verordening \(EU\) 2020/691](#): tot aanvulling van de diergezondheidsverordening wat betreft regels voor aquacultuurinrichtingen en vervoerders van waterdieren

Soorten aquacultuurinrichtingen:

- **Registratie:**
- **Erkenning** (i.p.v. Vergunning)

Bestaande inrichtingen die waren geregistreerd of vergund volgens RL 2006/88/EG, worden respectievelijk beschouwd als geregistreerd of erkend, Volgens de AHR (Artikel 279 AHR)





Registratie Aquacultuurinrichting

- › Aquacultuurinrichtingen die kleine hoeveelheden aquacultuurdieren produceren voor detail of particulier.
- › Gesloten recreatieve visvijvers
- › aquacultuurinrichtingen voor sierdoeleinden in gesloten voorzieningen
- › Geregistreerde groep aquacultuurinrichtingen
- › Aquacultuurinrichtingen waar aquacultuurdieren uitsluitend voor vrijlating in het wild worden gehouden
- › Extensieve vijvers
- › Zuiveringscentra, verzendingscentra, heruitzettingsgebieden





Erkenningen Aquacultuur

- > Aquacultuurinrichtingen waar aquacultuurdieren worden gehouden om van daaruit levend of als producten van dierlijke oorsprong van aquacultuurdieren te worden verplaatst
- > Quarantaine-inrichtingen voor aquacultuurdieren
- > Aquacultuurinrichtingen waar vectorsoorten afgezonderd worden gehouden totdat zij niet langer als vectoren worden beschouwd
- > Gesloten aquacultuurinrichtingen siervissen dat wegens verplaatsingspatronen een significant ziekterisico vormen
- > Aquacultuurinrichtingen waar aquacultuurdieren voor sierdoeleinden in open installaties
- > Vaartuigen of andere mobiele ruimten waar aquacultuurdieren tijdelijk worden gehouden
- > Zuiveringscentra, verzendingscentra, heruitzettingsgebieden
- > Groepen aquacultuurinrichtingen
- > Ziektebestrijdende inrichtingen voor aquatische levensmiddelen





Aanvraag Erkenning Aquacultuur

Verplichte gegevens:

- naam en adres
- locatie van de inrichting
- beschrijving van de voorzieningen
- soorten, categorieën en hoeveelheid (aantal, volume of gewicht)
- soort aquacultuurinrichting
- methode van watervoorziening
- waterafvoer die in de inrichting wordt toegepast
- biobeveiligingsplan van de inrichting (gedocumenteerd)



Erkenningsvoorwaarden voor aquacultuurinrichtingen

Gedocumenteerde biobeveiligingsplan

- > Routes identificeren van mogelijke ingang van ziekteverwekkers, waar kunnen worden verspreid en waar kunnen worden overgebracht naar het milieu of naar andere aquacultuurinrichtingen;
- > Vaststellen risicobeperkende maatregelen voor elk geconstateerd bioveiligheidsrisico;
- > Ontsmettingspunten
- > Hygiënesluizen: zoals voetbaden, handen wassen, het zich omkleden...
- > Protocol voor het reinigen en ontsmetten van de uitrusting
- > Bezoekersregeling
- > Aanwijzen een persoon als verantwoordelijke voor de uitvoering van het biobeveiligingsplan



Erkenningsvoorwaarden voor aquacultuurinrichtingen

Beheersmaatregelen:

- > Procedures voor het betreden en verlaten van inrichtingen voor dieren, producten, voertuigen en personen;
- > Procedures voor het gebruik van uitrusting;
- > Voorwaarden voor verplaatsing, op basis van de betrokken risico's;
- > Voorwaarden voor het binnenbrengen van dieren of producten in de inrichting;
- > Quarantaine, het isoleren of scheiden van nieuwe of zieke dieren;
- > Een systeem voor veilige verwijdering van dode dieren en andere dierlijke bijproducten.



Erkenningsvoorwaarden voor aquacultuurinrichtingen

Aanvullende eisen:

Exploitanten van inrichtingen stellen de bevoegde autoriteit vooraf in kennis van:

- › wijzigingen in de inrichting met betrekking tot de verplichte gegevens;
- › De stopzetting van de activiteiten

Voorwaardelijke erkenning:

- › Verlening voor drie maanden
- › Met mogelijkheid om eenmalig nog drie maanden te verlengen.



Erkenningsvoorwaarden voor aquacultuurinrichtingen

Documentatieverplichtingen van aquacultuurinrichtingen (erkend en geregistreerd)

- de soorten, categorieën, en hoeveelheden (aantal, volume of gewicht) aquacultuur-dieren in hun inrichting;
- de verplaatsingen van aquacultuurdieren en van producten van dierlijke oorsprong die van die dieren afkomstig zijn naar en uit hun inrichting, zo nodig onder opgave van:
 - ƒ de plaats van herkomst en de plaats van bestemming
 - ƒ de data waarop dergelijke verplaatsingen plaatsvinden
- de papieren of elektronische diergezondheidscertificaten of document met eigen verklaring die de verplaatsingen van aquacultuurdieren bij aankomst in de aquacultuurinrichting dienen te vergezellen
- de sterfte in elke epidemiologische eenheid en andere ziekteproblemen in de aquacultuurinrichting die relevant zijn voor het soort productie



Erkenningsvoorwaarden voor aquacultuurinrichtingen

Documentatieverplichtingen van aquacultuurinrichtingen (erkend en geregistreerd)

- Biobeveiligingsmaatregelen, bewaking, behandelingen, testresultaten en andere relevante gegevens
- De documentatie wordt bijgehouden en bewaard in papieren of elektronische vorm.
- De exploitanten van aquacultuurinrichtingen houden deze documentatie bij in de aquacultuurinrichting en houden ze op zodanige wijze bij dat het **traceren** van de plaats van oorsprong en de plaats van bestemming van de waterdieren kunnen waarborgen;
- stellen die op verzoek ter beschikking van de bevoegde autoriteit;
- bewaren die gedurende niet minder dan **drie jaar**.



Bewakingsplicht van de exploitant (Art. 24 AHR)

Ziektes van de lijst en nieuwe ziekten op te sporen

- › De exploitanten observeren de gezondheid en het gedrag van de dieren
- › Kijken naar de productieparameters
- › Kijken naar mogelijke abnormale sterftegevallen of andere symptomen van ernstige ziekte.

Diergezondheidsinspecties door een dierenarts bij hoog risico bedrijven (art 25 AHR)

- › Registratie van de uitkomst van deze inspecties



Bewakingsplicht van de bevoegde autoriteit (Art. 26)

- De bevoegde autoriteit voert risicogebaseerde bewaking uit
- De bevoegde autoriteit moet het risiconiveau van elke erkende aquacultuurinrichting bepalen en classificeren volgens de risicoscores hoog, middelgroot of laag

Inhoud risicogebaseerde bewaking: gezondheidsinspecties en eventueel bemonstering gericht op het opsporen van:

- › verhoogde sterfte
- › ziekten A, B, C, D
- › nieuwe ziekten



Minimumfrequentie inspecties erkende aquacultuurinrichtingen

- inrichtingen met een **hoog risico** worden ten minste **1 x jaar** geïnspecteerd
- inrichtingen met een **middelgroot risico** worden ten minste **1 x 2 jaar** geïnspecteerd
- inrichtingen met een **laag risico** worden ten minste **1 x 3 jaar** geïnspecteerd.





Categoriseren van ziekten

[Uitvoeringsverordening \(EU\) 2018/1882](#): categoriseren van ziekten, gevoelige soorten en vectorsoorten.

- **A**: ziekten die gewoonlijk niet in de Unie voorkomen en waarvoor onmiddellijke uitroeiingsmaatregelen moeten worden genomen zodra zij worden ontdekt.
- **B**: ziekten die in alle lidstaten moeten worden bestreden met als doel die ziekten in de gehele Unie uit te roeien, **(Geen B ziekte voor waterdieren)**
- **C**: ziekten die relevant zijn voor sommige lidstaten en waarvoor maatregelen nodig zijn om te voorkomen dat zij zich verspreiden naar andere delen van de Unie die officieel ziektevrij verklaard zijn
- **D**: ziekten waarvoor maatregelen nodig zijn om te voorkomen dat zij zich verspreiden wegens binnenkomst in de Unie of verplaatsingen tussen de lidstaten
- **E**: in de lijst opgenomen ziekten waarvoor bewaking nodig is binnen de Unie



Lijst van meldingsplichtige ziekten

— Epizoötische hematopoëtische necrose	A+D+E
— Infectie met <i>Mikrocytos mackini</i> (Weekdieren)	A+D+E
— Infectie met <i>Perkinsus marinus</i> (Weekdieren)	A+D+E
— Infectie met het taurasyndroomvirus (Schaaldieren)	A+D+E
— Infectie met het yellowheadvirus (Schaaldieren)	A+D+E
— Virale hemorrhagische septikemie (VHS)	C+D+E
— Infectieuze hematopoëtische necrose (IHN)	C+D+E
— Infectie met zalmanemievirus met HPR-deletie (ISA)	C+D+E
— Infectie met <i>Bonamia ostreae</i> (Weekdieren)	C+D+E
— Infectie met <i>Bonamia exitiosa</i> (Weekdieren)	C+D+E
— Infectie met <i>Marteilia refringens</i> (Weekdieren)	C+D+E
— Infectie met het wittevekkensyndroomvirus (Schaaldieren)	C+D+E
— Koiherpesvirusziekte (KHV)	E



Melding (Art. 18 AHR)

Melding van ziekten



Exploitanten en andere betrokken natuurlijke of rechtspersonen:

- > **Onmiddellijk** melding doen bij de bevoegde autoriteit bij **vermoeden** van een A ziekte
- > zo snel als praktisch mogelijk melding doen bij de bevoegde autoriteit bij **vermoeden** van een B, C, D of E ziekte
- > bij een dierenarts melding doen van abnormale sterftegevallen en andere symptomen van ernstige ziekte of van een sterk verlaagde productie bij dieren met onbekende oorzaak



Verplaatsing waterdieren binnen de EU

[Gedelegeerde Verordening \(EU\) 2020/990](#)

- Algemene verplichtingen
- Vervoer- en etiketteringsvoorschriften
- Diergezondheidscertificaten
- TRACES kennisgeving
- Document met een eigen verklaring





Verplaatsing waterdieren binnen de EU

Werkvoorschrift verplaatsing waterdieren binnen de EU

- Beslisboom verplaatsing
- Gegevens Document met een eigen verklaring
- Specifieke transporteisen voor vervoerders
- Lijst van ziekten, vatbare soorten en vectorsoorten van Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882
- Lijst van ziektevrij verklaard lidstaten, zones of compartimenten of uitroeiingsprogramma
- Nationale maatregelen





Verplaatsing waterdieren binnen de EU

Verplichtingen van de exploitanten op de plaats van bestemming (Artikel 194)

- Controleren, indien nodig, de aanwezigheid van een van de volgende documenten:
 - > de diergezondheidscertificaten
 - > de documenten met eigen verklaring

Onregelmatigheden in de documenten melden aan de Bevoegde autoriteit (BA) van de plaats van bestemming

- Controleren de ontvangen waterdieren, en elke onregelmatigheid melden aan de BA de bevoegde autoriteit. Waterdieren isoleren, totdat de bevoegde autoriteit van de plaats van bestemming over deze dieren een beslissing heeft genomen.



Bedankt voor Uw aandacht

